

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

5 päivänä syyskuuta 2019*

Muutoksenhaku – Vahingonkorvauskanne – SEUT 340 artiklan toinen kohta – Oikeudenkäynnin kohtuuton kesto unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olleessa asiassa – Kantajalle aiheutuneeksi väitetyn vahingon korvaaminen – Yhden ainoan yrityksen käsitteen soveltamatta jättäminen – Aineelliset vahingot – Pankkitakauskulut – Syy-yhteys – Tulonmenetys – Aineeton vahinko – Euroopan unionin vastuu unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuun perustuvista unionin oikeuden rikkomisista aiheutuneista vahingoista – Vastuun syntymättä jääminen

Yhdistetyissä asioissa C-447/17 P ja C-479/17 P,

joissa on kyse kahdesta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, jotka on pantu vireille 25.7.2017 ja 8.8.2017,

Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, asiamiehinään aluksi J. Inghelram ja K. Sawyer, sittemmin J. Inghelram,

valittajana,

ja muina osapuolina ovat

Guardian Europe Sàrl, kotipaikka Bertrange (Luxemburg), edustajinaan C. O'Daly, solicitor, ja F. Louis, avocat,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan komissio, asiamiehinään N. Khan, A. Dawes ja C. Urraca Caviedes,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa (C-447/17 P),

ja

Guardian Europe Sàrl, kotipaikka Bertrange, edustajinaan C. O'Daly, solicitor, ja F. Louis, avocat,

valittajana,

ja muina osa puolina ovat

Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, asiamiehinään aluksi J. Inghelram ja K. Sawyer, sittemmin J. Inghelram, ja

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan komissio, asiamiehinään N. Khan, A. Dawes ja C. Urraca Caviedes,

vastaajina ensimmäisessä oikeusasteessa (C-479/17 P),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: varapresidentti R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari), joka hoitaa ensimmäisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund ja S. Rodin,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.5.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Yhtäältä Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin (C-447/17 P), ja toisaalta Guardian Europe Sàrl (C-479/17 P) vaativat valituksissaan unionin tuomioistuinta kumoamaan osittain unionin yleisen tuomioistuimen 7.6.2017 antaman tuomion Guardian Europe v. Euroopan unioni (T-673/15, EU:T:2017:377; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin yhtäältä velvoitti Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, maksamaan Guardian Europelle 654 523,43 euron suuruisen korvauksen aineellisesta vahingosta, joka kyseiselle yhtiölle oli aiheutunut siitä, että asiassa, jonka johdosta annettiin 27.9.2012 tuomio Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) (jäljempänä asia T-82/08), oli rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia, ja toisaalta hylkäsi kanteen muilta osin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntö

- 2 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Unionin yleisen tuomioistuimen lopullisiin päätöksiin sekä päätöksiin, joilla tehdään vain osittainen asiaratkaisu taikka joilla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta, voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimelta kahden kuukauden kuluessa muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen tiedoksiantamisesta.

Muutosta voivat hakea kaikki asianosaiset, joiden vaatimukset on kokonaan tai osittain hylätty. – –”

Unionin tuomioistuimen työjärjestys

- 3 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 174 artiklan mukaan ”vastineessa voidaan vaatia valituksen hyväksymistä, hylkäämistä tai tutkimatta jättämistä kokonaan tai osittain.”

4 Kyseisen työjärjestyksen 176 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Tämän työjärjestyksen 172 artiklassa tarkoitetut asianosaiset voivat tehdä liitännäisvalituksen samassa määräajassa, jossa vastine valitukseen on toimitettava.

2. Liitännäisvalitus on tehtävä eri asiakirjassa kuin vastine valitukseen.”

5 Mainitun työjärjestyksen 178 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Liitännäisvalituksessa voidaan vaatia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoamista kokonaan tai osittain.

2. Liitännäisvalituksessa voidaan myös vaatia unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä tehdyn nimenomaisen ratkaisun tai välillisesti ilmenevän ratkaisun kumoamista.”

Riidan tausta

6 Guardian Industries Corp. ja Guardian Europe nostivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.2.2008 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen [SEUT 101] artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä 28.11.2007 tehdystä komission päätöksestä K(2007) 5791 lopullinen (asia COMP/39165 – Tasolasi) (jäljempänä riidanalainen päätös). Kyseiset yhtiöt vaativat kanteessaan lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa osittain kyseisen päätöksen niitä koskevilta osin ja alentaa niille mainitulla päätöksellä määrätyn sakon määrää.

7 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen 27.9.2012 antamallaan tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494).

8 Guardian Industries ja Guardian Europe hakivat 10.12.2012 toimittamallaan valituskirjelmällä muutosta 27.9.2012 annettuun tuomioon Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494).

9 Ensiksi unionin tuomioistuin kumosi 12.11.2014 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) 27.9.2012 annetun tuomion Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) siltä osin kuin kyseisessä tuomiossa oli hylätty kanneperuste, joka perustui syrjintäkiellon periaatteen loukkaamiseen Guardian Industriesin ja Guardian Europen maksettavaksi yhteisvastuullisesti määrätyn sakon määrän laskennan osalta, ja viimeksi mainitut oli velvoitettu korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Toiseksi unionin tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen 2 artiklan siltä osin kuin kyseisessä artiklassa vahvistettiin Guardian Industriesin ja Guardian Europen maksettavaksi yhteisvastuullisesti määrätyn sakon määräksi 148 000 000 euroa. Kolmanneksi unionin tuomioistuin vahvisti Guardian Industriesin ja Guardian Europen maksettavaksi yhteisvastuullisesti riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa todetun rikkomisen johdosta määrätyn sakon määräksi 103 600 000 euroa. Neljänneksi unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen muilta osin. Viidenneksi unionin tuomioistuin määräsi oikeudenkäyntikulut jaettaviksi.

Asian käsittelyn vaiheet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

10 Guardian Europe nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 19.11.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä Euroopan unionia, jota edustavat Euroopan komissio ja Euroopan unionin tuomioistuin, vastaan SEUT 268 artiklaan ja SEUT 340 artiklan toiseen kohtaan perustuvan kanteen, jossa vaadittiin korvaamaan vahinko, jonka kyseinen yhtiö katsoi sille aiheutuneen yhtäältä sen vuoksi, että oikeudenkäynti unionin yleisessä tuomioistuimessa asiassa T-82/08 oli kestänyt liian kauan, ja

toisaalta sen vuoksi, että riidanalaisella päätöksellä ja 27.9.2012 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) oli loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

11 Unionin yleinen tuomioistuin ratkaisi asian valituksenalaisella tuomiolla seuraavasti:

- ”1) Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, veloitetaan maksamaan Guardian Europe Sàrlille 654 523,43 euron suuruinen korvaus aineellisesta vahingosta, jonka kyseinen yhtiö kärsi sen johdosta, että [asiassa T-82/08] rikottiin oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia. Korvaukseen lisätään hyvityskorot, jotka lasketaan 27.7.2010 lukien tämän tuomion julistamiseen asti Eurostatin (Euroopan unionin tilastotoimisto) siinä jäsenvaltiossa, johon tämä yhtiö on sijoittautunut, kyseisen ajanjakson osalta toteaman vuotuisen inflaatioprosentin mukaisesti.
- 2) Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun korvaukseen lisätään viivästyskorot, jotka lasketaan tämän tuomion julistamisesta täysimääräiseen maksamiseen asti, sen korkokannan mukaisesti, jonka Euroopan keskuspankki (EKP) on vahvistanut perusrahoitusoperaatioillaan, korotettuna kahdella prosenttiyksiköllä.
- 3) Kanne hylätään muilta osin.
- 4) Guardian Europe vastaa [Euroopan] unionin, jota edustaa Euroopan komissio, oikeudenkäyntikuluista.
- 5) Guardian Europe ja [Euroopan] unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vastaavat kumpikin omista oikeudenkäyntikuluistaan.”

Asianosaisten vaatimukset

- 12 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vaatii asiassa C-447/17 P tekemässään valituksessa, että unionin tuomioistuin
 - kumoaa valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 kohdan
 - hylkää perusteettomana Guardian Europen ensimmäisessä oikeusasteessa esittämän vaatimuksen, jolla pyritään saamaan pankkitakauskuluja perusteella 936 000 euron suuruinen korvaus siitä vahingosta, joka sille väitetään aiheutuneen sen johdosta, että asiassa T-82/08 on rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia, tai toissijaisesti alentaa kyseisen korvauksen määrän 299 251,64 euroon hyvitysluonteisine korkoineen, jotka lasketaan ottamalla huomioon se, että kyseinen määrä koostuu eri aikoina erääntyneistä eri määristä, ja
 - velvoittaa Guardian Europen korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 13 Guardian Europe vaatii, että unionin tuomioistuin
 - hylkää valituksen ja
 - velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 14 Euroopan unioni, jota edustaa komissio, vaatii, että unionin tuomioistuin
 - hyväksyy valituksen kaikilta osiltaan ja

- velvoittaa Guardian Europen korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 15 Guardian Europe vaatii asiassa C-479/17 P tekemässään valituksessa, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin sen tuomiolauselman 3 kohdassa hylättiin osittain Guardian Europen SEUT 268 artiklaan ja SEUT 340 artiklan toiseen kohtaan perustuva vahingonkorvausvaatimus
 - velvoittaa Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, korvaamaan vahingon, joka sille on aiheutunut siitä, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole noudattanut vaatimuksia, jotka liittyvät oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston, maksamalla sille seuraavat määrät, joihin lisätään yhtäältä 27.7.2010 alkaen tuomion, jolla tämä valitus ratkaistaan, julistamispäivään saakka hyvitysluonteinen korko, joka lasketaan Eurostatin siinä jäsenvaltiossa, johon Guardian Europe on sijoittautunut, kyseisen ajanjakson osalta toteaman vuotuisen inflaatioprosentin mukaisesti, ja toisaalta tuomion, jolla tämä valitus ratkaistaan, julistamispäivästä alkaen viivästyskorko sen korkokannan mukaisesti, jonka EKP on vahvistanut perusrahoitusoperaatioillaan, korotettuna kahdella prosenttiyksiköllä:
 - 1 388 000 euroa vaihtoehtois kustannuksista tai tulonmenetyksestä
 - 143 675,78 euroa pankkitakauskuluista
 - määrä, joka määritetään asianmukaisesti prosenttiosuudeksi Guardian Europelle riidanalaisessa päätöksessä määrätystä sakosta, aineettomasta vahingosta
 - velvoittaa Euroopan unionin, jota edustavat komissio ja Euroopan unionin tuomioistuin, korvaamaan vahingon, joka sille on aiheutunut siitä, että komissio ja unionin yleinen tuomioistuin ovat loukanneet yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, maksamalla sille seuraavat määrät, joihin lisätään yhtäältä 19.11.2010 alkaen tuomion, jolla tämä valitus ratkaistaan, julistamispäivään saakka hyvitysluonteinen korko, joka lasketaan Eurostatin siinä jäsenvaltiossa, johon Guardian Europe on sijoittautunut, kyseisen ajanjakson osalta toteaman vuotuisen inflaatioprosentin mukaisesti, ja toisaalta tuomion, jolla tämä valitus ratkaistaan, julistamispäivästä alkaen viivästyskorko sen korkokannan mukaisesti, jonka EKP on vahvistanut perusrahoitusoperaatioillaan, korotettuna kahdella prosenttiyksiköllä:
 - 7 712 000 euroa vaihtoehtois kustannuksista tai tulonmenetyksestä
 - määrä, joka määritetään asianmukaisesti prosenttiosuudeksi Guardian Europelle riidanalaisessa päätöksessä määrätystä sakosta, aineettomasta vahingosta
 - toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja
 - velvoittaa Euroopan unionin, jota edustavat komissio ja Euroopan unionin tuomioistuin, korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 16 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää valituksen ja
 - velvoittaa Guardian Europen korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 17 Euroopan unioni, jota edustaa komissio, vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää valituksen siltä osin kuin se kohdistuu komissioon ja

- velvoittaa Guardian Europen vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Euroopan unionin, jota edustaa komissio, oikeudenkäyntikulut.
- 18 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, vaatii asiassa C-479/17 P tekemässään liitännäisvalituksessa, että unionin tuomioistuin
- kumoaa päätöksen, jolla hylätään oikeudenkäyntiväite, jonka mukaan tulonmenetystä koskeva vahingonkorvausvaatimus on jätettävä tutkimatta
 - toteaa, että Guardian Europen esittämä tulonmenetystä koskeva vahingonkorvausvaatimus on jätettävä tutkimatta, ja
 - velvoittaa Guardian Europen korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 19 Guardian Europe vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää liitännäisvalituksen ja
 - velvoittaa Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 20 Unionin tuomioistuimen varapresidentin, joka hoitaa ensimmäisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, 3.6.2019 tekemällä päätöksellä asiat C-447/17 P ja C-479/17 P yhdistettiin tuomion antamista varten.

Asiassa C-447/17 P tehty valitus

- 21 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, esittää asiassa C-447/17 P tekemässään valituksessa neljä valitusperustetta. Se on kuitenkin peruuttanut 7.1.2019 päivätyllä kirjeellä valituksensa tueksi esittämänsä ensimmäisen, kolmannen ja neljännen valitusperusteen.

Asianosaisten lausumat

- 22 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin ja joka on asian C-447/17 P valittaja, väittää valituksensa tueksi esittämässään toisessa ja osittaisen peruuttamisensa jälkeen ainoassa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen tulkitessaan syy-yhteyden käsitettä, kun se katsoi valituksenalaisen tuomion 161 kohdassa, että sen, että asiassa T-82/08 oli rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia, ja sen välillä, että Guardian Europelle aiheutui vahinkoa mainitun kohtuullisen ajan ylittämistä vastaavalta ajalta maksettujen pankkitakauskuluja johdosta, on riittävän suora syy-yhteys.
- 23 Asian C-447/17 P valittaja katsoo erityisesti, että unionin yleinen tuomioistuin nojautui virheelliseen premissiin, jonka mukaan päätös hankkia pankkitakaus tehdään yhtenä ainoana ajankohtana eli ajankohtana, jolloin ”alkuperäinen päätös” tämän takauksen hankkimisesta tehtiin. Koska sakon maksamista koskeva velvollisuus oli olemassa koko unionin tuomioistuimissa käytävän menettelyn ajan, Guardian Europella oli mahdollisuus maksaa sakko ja siis täyttää sillä tältä osin oleva velvollisuus. Koska kyseisellä yhtiöllä oli mahdollisuus maksaa sakko milloin hyvänsä, sen itse tekemä valinta korvata tämä maksaminen pankkitakauksella oli jatkuva päätös, jonka se teki koko menettelyn ajan. Pankkitakauskuluja maksamisen pääasiallinen syy on siis lähtöisin sen omasta päätöksestä olla maksamatta sakon määrää kokonaisuudessaan ja korvata tämä maksu pankkitakauksella, eikä siitä, että oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia on rikottu.

- 24 Lisäksi nyt käsiteltävän asian tosiseikat vahvistavat tämän tulkinnan. Kuten valituksenalaisen tuomion 156 kohdasta ilmenee Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, mukaan, Guardian Europe peruutti pankkitakauksen 2.8.2013 ajankohtana, jolla ei ollut mitään yhteyttä unionin tuomioistuimissa vireillä olevaan oikeudenkäyntimenettelyyn, eli kymmenen kuukautta 27.9.2012 annetun tuomion Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) julistamisen jälkeen ja 16 kuukautta ennen 12.11.2014 annetun tuomion Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) julistamista.
- 25 Euroopan unioni, jota edustaa komissio, yhtyy asian C-447/17 P valittajan esittämiin väitteisiin.
- 26 Guardian Europe, joka on valituksen vastapuolena asiassa C-447/17 P, väittää, että unionin yleisen tuomioistuimen viivyttely on tässä tapauksessa ollut ainoa syy sille, miksi pankkitakauksesta on aiheutunut lisäkuluja, joista kyseisen yhtiön on pitänyt vastata, eikä sille kuulu tältä osin mitään vastuuta. Tässä yhteydessä Guardian Europe korostaa, ettei se ole rikkonut mitään oikeussääntöä, kun se on päättänyt antaa komissiolle pankkitakauksen, vaan tämä päätös on ollut päinvastoin täysin laillinen. Jos unionin tuomioistuimen on siis katsottava, että laillinen päätös hankkia pankkitakaus johtaa Guardian European ”vastuun” syntymiseen, vetoaminen Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklassa suojattujen oikeuksien loukkaamiseen olisi täysin tehotonta, kun yritys on päättänyt kattaa osan sakostaan vakuudella.
- 27 Guardian Europe huomauttaa, että yhtäältä oikeudenkäynnin kohtuullisen keston aikana aiheutuneet pankkitakauskulut, joita ei muun muassa 21.4.2005 annettuun tuomioon Holcim (Deutschland) v. komissio (T-28/03, EU:T:2005:139) ja 12.12.2007 annettuun määräykseen Atlantic Container Line ym. v. komissio (T-113/04, ei julkaistu, EU:T:2007:377) perustuvan oikeuskäytännön mukaan voida korvata, ja toisaalta kyseisen kohtuullisen keston jälkeen aiheutuneet pankkitakauskulut eroavat toisistaan.
- 28 Guardian Europe vetoaa tältä osin 21.4.2005 annetun tuomion Holcim (Deutschland) v. komissio (T-28/03, EU:T:2005:139) 62 kohtaan ja korostaa, että yksi niistä pääasiallisista syistä, joiden vuoksi Euroopan unionin tuomioistuimet ovat katsoneet, ettei pankkitakauskuluja voida korvata, kun komission päätös, jolla määrätään sakko, kumotaan, on se, että pankkitakauksesta jo aiheutuneet kulut olisi pitänyt maksaa pankeille siitä riippumatta, miten kumoamiskanne lopullisesti ratkaistaan. Tätä päättelyä ei kuitenkaan voida selvästikään soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa, koska Guardian European ei olisi tarvinnut maksaa pankkitakauksesta aiheutuneita lisäkuluja, jos unionin yleinen tuomioistuin olisi ratkaissut sen nostaman kanteen kohtuullisessa ajassa.
- 29 Guardian Europe pyytää unionin tuomioistuinta hylkäämään asian C-447/17 P valittajan esittämät väitteet pankkitakauksen hankkimisesta tehdyn päätöksen luonnehtimisesta ”jatkuvaiksi valinnaksi” ja vahvistamaan unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 160 kohdassa esittämän arvioinnin.
- 30 Guardian Europe toteaa vielä, että jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan syy-yhteys katkeaa ainoastaan, jos vahingonkärsijän toiminnalle on ominaista tuottamus. Käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan voida katsoa, että kyseisen yhtiön toiminta merkitsee tuottamusta, koska se on yrittänyt aktiivisesti nopeuttaa oikeudenkäyntimenettelyä unionin yleisessä tuomioistuimessa ja ottanut useaan otteeseen yhteyttä kirjaamoon saadakseen tiedon menettelyn tilasta.
- 31 Guardian Europe vaatii siten tämän valitusperusteen hylkäämistä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 32 On palautettava mieleen, että – kuten unionin tuomioistuin on jo korostanut – SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa asetettu syy-yhteyttä koskeva edellytys koskee sitä, että unionin toimielinten toiminnan ja vahingon välillä on riittävän suora syy–seuraus-yhteys, joka kantajan on näytettävä toteen, siten, että moititun toiminnan on oltava vahingon ratkaiseva syy (tuomio 13.12.2018, Euroopan unioni v. Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 33 On siis tutkittava, onko oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkominen asiassa T-82/08 sen vahingon ratkaiseva syy, joka aiheutui pankkitakauskulujen maksamisesta oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittämistä vastaavalta ajalta, sen osoittamiseksi, että toiminnan, josta Euroopan unionia, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, moititaan, ja väitetyn vahingon välillä on suora syy–seuraus-yhteys.
- 34 Tältä osin on huomautettava, että sellaisen komissiota vastaan nostetun vahingonkorvauskanteen yhteydessä, joka koski muun muassa sellaisten kulujen takaisinmaksamista, jotka kantajille olivat aiheutuneet vakuuksien hankkimiseksi sitä varten, että kyseessä olevia vientitukia koskevia takaisinperintäpäätöksiä lykättäisiin – kyseiset päätökset peruutettiin myöhemmin –, unionin tuomioistuin totesi, että jos päätökseen, jolla sakko määrätään maksettavaksi, on liitetty mahdollisuus antaa vakuus kyseisen sakon määrän ja viivästyskorkeiden suorittamisesta, kyseistä päätöstä koskevassa muutoksenhakuasiassa annettavan ratkaisun odottamisen aikana vakuuden hankkimiskuluina ilmenevä vahinko ei perustu mainittuun päätökseen vaan asianosaisen omaan päätökseen antaa vakuus takaisinmaksuvelvollisuuden välittömän täyttämisen sijasta. Näin ollen unionin tuomioistuin katsoi, ettei komission moititun toiminnan ja väitetyn vahingon välillä ollut mitään suoraa syy-yhteyttä (ks. vastaavasti tuomio 28.2.2013, Inalca ja Cremonini v. komissio, C-460/09 P, EU:C:2013:111, 118 ja 120 kohta).
- 35 Unionin yleinen tuomioistuin totesi kuitenkin valituksenalaisen tuomion 160 kohdassa, että oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymisen asiassa T-82/08 ja tätä ylittämistä vastaavalta ajalta tapahtuneen pankkitakauskulujen maksamisen välinen yhteys ei ollut voinut katketa sen vuoksi, että Guardian Europe alun perin päätti jättää maksamatta heti riidanalaisessa päätöksessä määrätyn sakon ja antaa pankkitakauksen.
- 36 Erityisesti – kuten valituksenalaisen tuomion mainitusta 160 kohdasta ilmenee – ne kaksi seikkaa, joihin unionin yleinen tuomioistuin nojautui tämän tuomion edellä olevassa kohdassa ilmaistun päätelmän tehdäkseen, ovat yhtäältä se, että sillä hetkellä, kun Guardian Europe nosti kanteensa asiassa T-82/08, ja sillä hetkellä, kun kyseinen yhtiö hankki pankkitakauksen, ei ollut ennakoitavissa, että oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia rikottaisiin, ja mainittu yhtiö saattoi oikeutetusti odottaa, että kyseinen kanne käsiteltäisiin kohtuullisessa ajassa, ja toisaalta se, että oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto ylitettiin vasta sen jälkeen, kun Guardian Europe oli alun perin päättänyt hankkia mainitun pankkitakauksen.
- 37 Nämä kaksi seikkaa eivät voi kuitenkaan olla merkityksellisiä, jotta voidaan katsoa, ettei oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkomisen asiassa T-82/08 ja Guardian Europelle pankkitakauskulujen maksamisesta tämän keston ylittämistä vastaavalta ajalta aiheutuneen vahingon välillä oleva syy-yhteys voi olla katkennut sen vuoksi, että kyseinen yritys päätti hankkia mainitun pankkitakauksen (ks. tuomio 13.12.2018, Euroopan unioni v. Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, 57 kohta).
- 38 Näin olisi nimittäin vain, jos pankkitakauksen voimassa pitäminen olisi pakollista siten, että yrityksellä, joka on nostanut kanteen komission päätöksestä, jolla sille on määrätty sakko, ja päättänyt hankkia pankkitakauksen, jotta päätöstä ei panna välittömästi täytäntöön, ei olisi ennen kuin kanteen johdosta

annetaan tuomio, oikeutta maksaa mainittua sakkoa ja peruuttaa hankkimaansa pankkitakausta (ks. tuomio 13.12.2018, Euroopan unioni v. Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 39 Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, on niin, että aivan kuten pankkitakauksen hankkiminen, sen voimassa pitäminen on asianomaisen yrityksen vapaassa harkinnassa sen taloudellisten intressien mukaisesti. Unionin oikeudessa mikään ei näet estä tätä yritystä peruuttamasta hankkimaansa pankkitakausta milloin hyvänsä ja maksamasta määrättyä sakkoa, jos yritys katsoo olosuhteiden kehittyneen takauksen hankkimisen aikana vallinneista olosuhteista niin, että tämä vaihtoehto on sen kannalta edullisempi. Näin voisi olla muun muassa silloin, kun menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa johtaa siihen, että kyseessä oleva yritys arvioi, että tuomio annetaan sen alun perin arvioimaa myöhempänä ajankohtana ja että tämän vuoksi pankkitakauksesta aiheutuvat kulut muodostuvat suuremmiksi kuin se oli alun perin ajatellut tätä takausta hankkiessaan (tuomio 13.12.2018, Euroopan unioni v. Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 40 Kun otetaan huomioon se, että yhtäältä 12.2.2010 eli kaksi vuotta sen jälkeen, kun kanne nostettiin asiassa T-82/08, kyseisessä asiassa ei edes ollut vielä aloitettu suullista käsittelyä, kuten unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 133 kohdassa esittämistä toteamuksista ilmenee, ja että toisaalta aika, jota Guardian Europe itse piti ensimmäisessä oikeusasteessa nostamassaan kanteessa asian T-82/08 kaltaisen asian tavanomaisena käsittelyaikana, on täsmälleen kaksi vuotta, on todettava, että viimeistään 12.2.2010 Guardian European täytyi olla tietoinen siitä, että mainittua asiaa koskevan menettelyn kesto tulisi ylittämään huomattavasti sen alun perin arvioiman keston ja että se saattoi harkita uudelleen pankkitakauksen voimassa pitämisen tarkoituksenmukaisuutta ottamalla huomioon kyseisen takauksen voimassa pitämisestä mahdollisesti aiheutuvat lisäkulut.
- 41 Näissä olosuhteissa oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkominen asiassa T-82/08 ei voi olla sen vahingon ratkaiseva syy, joka Guardian Europelle aiheutui siitä, että se maksoi pankkitakauskuluja tämän keston ylittämistä vastaavalta ajalta. Tällainen vahinko on näet seurausta Guardian European omasta päätöksestä pitää pankkitakaus voimassa koko kyseistä asiaa koskevan menettelyn ajan huolimatta taloudellisista seurauksista, joita tämä merkitsi (ks. tuomio 13.12.2018, Euroopan unioni v. Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, 61 kohta).
- 42 Edellä esitetystä seuraa, että kun unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkomisen asiassa T-82/08 ja niiden tappioiden, joita Guardian Europelle aiheutui pankkitakauskulojen maksamisesta tämän keston ylittämistä vastaavalta ajalta, välillä oli riittävän suora syy-yhteys, se teki oikeudellisen virheen syy-yhteyden käsitteen tulkinnassa.
- 43 Koska tämä valitusperuste on todettava perustelluksi, valitus asiassa C-447/17 P on siis hyväksyttävä ja valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 kohta on kumottava.

Asiassa C-479/17 P tehty liitännäisvalitus

Asianosaisten lausumat

- 44 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin ja joka on asian C-479/17 P liitännäisvalituksen valittaja, väittää mainitun liitännäisvalituksen tueksi esittämässään ainoassa valitusperusteessa, joka on tutkittava ennen kyseisessä asiassa tehtyä päävalitusta, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen hylätessään valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa

oikeudenkäyntiväitteen, joka perustui siihen, että tulonmenetyksen, johon Guardian Europe oli vedonnut, korvaaminen mitätöisi lainvoimaiseksi tulleen päätöksen eli 23.12.2014 annetun komission päätöksen (jäljempänä joulukuussa 2014 annettu päätös) vaikutukset.

- 45 Asian C-479/17 P liitännäisvalituksen valittaja lähtee siitä, että koroilla, jotka komissio maksoi Guardian Europelle joulukuussa 2014 annetun päätöksen mukaisesti, pyrittiin korvaamaan vahinko, joka tälle yhtiölle aiheutui siitä, ettei sillä ollut käytössään aiheuttomasti maksetun sakon määrää, ja väittää, että Guardian Europen esittämällä tulonmenetykseen perustuvalla vahingonkorvausvaatimuksella pyritään loppujen lopuksi saamaan tästä vahingosta korvaus, joka on suurempi kuin korvaus, jota komissio sovelsi mainitussa päätöksessä.
- 46 Jotta Guardian Europe voisi vaatia suurempaa tuottoa summalle, joka ei voinut olla sen käytössä määrätyn sakon aiheuttoman maksamisen vuoksi, kyseisen yhtiön olisi kuitenkin pitänyt nostaa kumoamiskanne mainitusta päätöksestä. Valituksenalaisen tuomion 64 kohdassa olevista toteamuksista poiketen kyseisellä korvausvaatimuksella on siten sama kohde ja sama vaikutus kuin joulukuussa 2014 annetun päätöksen kumoamisvaatimuksella.
- 47 Unionin yleisen tuomioistuimen olisi näin ollen pitänyt soveltaa periaatetta, jonka mukaan lainvoimaista päätöstä ei voida kyseenalaistaa nostamalla vahingonkorvauskanne, jolla on sama kohde ja sama vaikutus kuin kumoamiskanteella olisi ollut, mikä ilmenee unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ja erityisesti 15.12.1966 annetusta tuomiosta Schreckenbergek v. komissio (59/65, EU:C:1966:60), 14.2.1989 annetusta tuomiosta Bossi v. komissio (346/87, EU:C:1989:59, 31–35 kohta) ja 4.10.2010 annetusta määräyksestä Ivanov v. komissio (C-532/09 P, ei julkaistu, EU:C:2010:577, 23–25 kohta), ja jättää siis tutkimatta Guardian Europen esittämä vahingonkorvausvaatimus väitetyn tulonmenetyksen osalta.
- 48 Guardian Europe kiistää asian C-479/17 P liitännäisvalituksen valittajan väitteet.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 49 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 340 artiklan toiseen kohtaan perustuva vahingonkorvauskanne on otettu käyttöön itsenäisenä keinona, jolla on erityinen tehtävänsä oikeussuojakeinojen järjestelmässä ja jonka käyttämisen edellytykset on laadittu sen erityistä tavoitetta silmällä pitäen, joten kumoamisvaatimuksen tutkimatta jättämisestä ei automaattisesti seuraa, että vahingonkorvausvaatimus jätetään tutkimatta (määräys 21.6.1993, Van Parijs ym. v. neuvosto ja komissio, C-257/93, EU:C:1993:249, 14 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 50 Jos asianosainen voi nostaa vahingonkorvauskanteen ilman, että hän on velvollinen minkään säännöksen tai määräyksen perusteella vaatimaan hänelle vahinkoa aiheuttaneen lainvastaisen toimen kumoamista, hän ei voi kuitenkaan tällä keinolla kiertää samaa lainvastaisuutta koskevan ja samaan rahalliseen seuraukseen tähtäävän vaatimuksen tutkimatta jättämistä (yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräys 26.10.1995, Pevasa ja Inpesca v. komissio, C-199/94 P ja C-200/94 P, EU:C:1995:360, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 51 Vahingonkorvauskanne on siten jätettävä tutkimatta, kun sen todellisena tarkoituksena on lainvoimaiseksi tulleen yksittäistapausta koskevan päätöksen peruuttaminen ja kun sen seurauksena olisi tämän päätöksen oikeudellisten vaikutusten mitätöiminen, jos se hyväksyttäisiin. Tilanne on tällainen, mikäli kantaja pyrkii vahingonkorvausvaatimuksellaan lopputulokseen, joka on samanlainen kuin siinä tapauksessa, että kumoamiskanne, jonka hän on laiminlyönyt nostaa ajoissa, olisi menestynyt (ks. vastaavasti määräys 4.10.2010, Ivanov v. komissio, C-532/09 P, ei julkaistu, EU:C:2010:577 23 ja 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 52 On tarkastettava, pyritäänkö – kuten asian C-479/17 P liitännäisvalituksen valittaja väittää – vahingonkorvausvaatimuksella, jonka Guardian Europe on esittänyt SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla saadakseen korvausta väitetystä tulonmenetyksestä aiheutuneesta vahingosta, lopputulokseen, joka on samanlainen kuin siinä tapauksessa, että joulukuussa 2014 annetusta päätöksestä olisi nostettu kumoamiskanne.
- 53 Kuten valituksenalaisen tuomion 24 kohdasta ilmenee, Guardian Europe vaati vahingonkorvauskanteellaan muun muassa sen vahingon korvaamista, joka sille oli väitetysti aiheutunut yhtäältä asian T-82/08 oikeudenkäynnin keston vuoksi ja toisaalta sen vuoksi, että riidanalaisella päätöksellä ja 27.9.2012 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) oli loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, ja joka muodostuu tulonmenetyksestä, joka liittyy yhtäältä korkojen, jotka komissio maksoi sille osalle sakon määrästä, jonka unionin tuomioistuin 12.11.2014 antamassaan tuomiossa Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) lopulta katsoi aiheettomaksi, ja toisaalta tulojen, jotka Guardian Europe olisi voinut hankkia, jos sen sijaan, että se maksoi komissiolle summan, jonka unionin tuomioistuin lopulta katsoi aiheettomaksi, se olisi sijoittanut kyseisen summan yritystoimintaansa, väliseen erotukseen.
- 54 Kuten valituksenalaisen tuomion 54 ja 55 kohdasta lisäksi ilmenee, komissio palautti joulukuussa 2014 annetulla päätöksellään sen osan sakon määrästä, jonka unionin tuomioistuin katsoi aiheettomaksi 12.11.2014 annetussa tuomiossa Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), ja maksoi tälle määrälle korkoa 988 620 euroa.
- 55 Kyseisestä päätöksestä on huomautettava, että – kuten unionin tuomioistuin on jo todennut – SEUT 266 artiklan ensimmäisestä kohdasta ilmenee, että kumotun toimen tehneen toimielimen on toteutettava tuomion, jolla toimi on kumottu, täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Tämä sisältää erityisesti eräänntyneiden määrien maksamisen ja perusteettoman edun palauttamisen sekä viivästyskorkojen maksamisen. Unionin tuomioistuin on tässä yhteydessä täsmentänyt, että viivästyskorkojen maksaminen on kumoamistuomion SEUT 266 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu täytäntöönpanotoimenpide, koska sillä on tarkoitus hyvittää kiinteämääräisesti sitä, ettei velkoja ole voinut käyttää saatavaa, ja kannustaa velallista panemaan kumoamistuomio täytäntöön mahdollisimman nopeasti (ks. tuomio 12.2.2015, komissio v. IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, 29 ja 30 kohta).
- 56 Määrittääkseen niiden viivästyskorkojen määrän, jotka yritykselle, joka on maksanut komission määräämän sakon, on maksettava kyseisen sakon kumoamisen jälkeen, kyseisen toimielimen on sovellettava unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä 29.10.2012 annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1268/2012 (EUVL 2012, L 362, s. 1) tässä tarkoituksessa vahvistettua korkokantaa.
- 57 Kun siis yritys, jolle komissio on määrännyt seuraamuksen, voi käytettävissä olevan pääomansa avulla maksaa määrätyn sakon, ja kun tämä sakko myöhemmin kumotaan, vahinko, joka muodostuu siitä, ettei se voi käyttää tätä pääomaa, katetaan tavallisesti sillä, että komissio maksaa aiheettomasti maksetun sakon määrälle viivästyskorjoja, jotka lasketaan delegoidun asetuksen N:o 1268/2012 mukaisesti ja joiden suuruus oli nyt käsiteltävässä tapauksessa 988 620 euroa.
- 58 Tämän johdosta ei voida pitää mahdottomana, että erityisissä olosuhteissa kyseisten korkojen määrä on riittämätön sen varmistamiseksi, että vahinko, joka on aiheutunut siitä, ettei aiheettomasti maksettua määrää ole voitu käyttää, korvataan kokonaisuudessaan.

- 59 Tällaisissa olosuhteissa on kuitenkin niin, että saadakseen korvausta vahingosta, joka on aiheutunut siitä, ettei aiheettomasti maksettua määrää ole voitu käyttää, ja jota viivästyskorjoja, jotka komissio tulee maksamaan, vastaava määrä ei kata, asianomaisen yrityksen on esitettävä SEUT 340 artiklan toiseen kohtaan perustuva vahingonkorvausvaatimus.
- 60 Tätä arviointia tukee SEUT 266 artiklan toinen kohta, jossa määrätään, että toimielimen, jonka toimi on kumottu, velvollisuus toteuttaa tuomion itsensä täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet, joihin kuuluu viivästyskorjojen maksaminen, ei vaikuta SEUT 340 artiklan soveltamisesta johtuviin velvollisuuksiin.
- 61 Nyt käsiteltävässä asiassa on huomautettava, että Guardian Europe ei vaadi vahingonkorvauskanteessaan 12.11.2014 annetussa tuomiossa Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) aiheettomaksi todetun sakon osan palauttamista eikä tälle määrälle siltä ajalta kertyneiden korkojen maksamista, jolloin se on ollut komission hallussa, vaan tämän tuomion 53 kohdassa mainitun tulonmenetyksen korvaamista.
- 62 On myös huomattava, että joulukuussa 2014 annetun päätöksen mahdollinen kumoaminen ei voisi johtaa viivästyskorjojen osalta siihen, että Guardian Europelle maksetaan jokin muu määrä kuin niiden korkojen määrä, jotka komission on korvattava delegoidun asetuksen N:o 1268/2012 perusteella.
- 63 On siis todettava, että Guardian Europen SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla esittämällä vahingonkorvausvaatimuksella, joka koskee korvauksen saamista väitetystä tulonmenetyksestä aiheutuneesta vahingosta, ei pyritä samaan lopputulokseen kuin kumoamiskanteella, joka olisi nostettu joulukuussa 2014 annetusta päätöksestä.
- 64 Unionin yleinen tuomioistuin on siis perustellusti todennut valituksenalaisen tuomion 64 kohdassa, että Guardian Europen esittämällä vahingonkorvausvaatimuksella ei ole väitetyn tulonmenetyksen osalta samaa kohdetta eikä samaa vaikutusta kuin mahdollisella joulukuussa 2014 annetusta päätöksestä nostetulla kumoamiskanteella, eikä vahingonkorvausvaatimusta sen vuoksi voida jättää tutkimatta menettelyn väärinkäytön perusteella.
- 65 Unionin yleistä tuomioistuinta ei näin ollen voida arvostella siitä, että se olisi tehnyt oikeudellisen virheen, kun se hylkäsi valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa oikeudenkäyntiväitteet, jotka perustuivat siihen, että väitetyn tulonmenetyksen korvaaminen mitätöisi lainvoimaiseksi tulleen päätöksen vaikutukset.
- 66 Asiassa C-479/17 P tehdyn liitännäisvalituksen tueksi esitetty ainoa valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana ja kyseinen liitännäisvalitus on hylättävä.

Asiassa C-479/17 P tehty valitus

- 67 Guardian Europe esittää asiassa C-479/17 P tekemänsä valituksen tueksi kuusi valitusperustetta.

Kuudes valitusperuste

Asianosaisten lausumat

- 68 Kuudennessa valitusperusteessaan, joka on tutkittava ensin, Guardian Europe väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että Euroopan unionille voi syntyä vastuu unionin oikeuden rikkomisesta ainoastaan jonkin unionin tuomioistuimen asiaa viimeisenä oikeusasteena käsitellessään antaman tuomion johdosta.

- 69 Guardian European mukaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei näet nimenomaisesti suljeta pois mahdollisuutta, että alemmanasteisen tuomioistuimen ratkaisu voi johtaa vahingonkorvauskanteen nostamiseen unionin oikeuden rikkomisen johdosta. Periaate, joka on vahvistettu 30.9.2003 annetussa tuomiossa Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513), ei rajoitu asiaa viimeisenä oikeusasteena käsitteleviin tuomioistuihin.
- 70 Guardian Europe toteaa lisäksi, että vaikka katsottaisiin, että ainoastaan asiaa viimeisenä oikeusasteena käsittelevän jäsenvaltion tuomioistuimen ratkaisu voi johtaa vastuuseen unionin oikeuden rikkomisesta, tästä ei seuraa, että kyseistä periaatetta sovelletaan myös unionin yleiseen tuomioistuimeen, kun otetaan huomioon unionin yleisen tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten väliset erot.
- 71 Koska unionin tuomioistuin ei myöskään voi luonnollisestikaan syyllistyä tuomiossa unionin oikeuden rikkomiseen, valituksenalaisen tuomion 122 kohdassa esitetystä arvioinnista seuraa Guardian European mukaan, ettei unionin tuomioistuinten voida koskaan katsoa olevan vastuussa unionin oikeuden rikkomisesta.
- 72 Guardian Europe moittii lopuksi unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on katsonut valituksenalaisen tuomion 124 kohdassa, ettei Guardian Europe ollut vedonnut vakaviin, erityisesti menettelyllisiin tai hallinnollisiin, tuomioistuimessa tapahtuneisiin toimintahäiriöihin.
- 73 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin ja joka on asian C-479/17 P päävalituksen vastapuoli, kiistää Guardian European väitteet.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 74 Jotta voidaan arvioida Guardian European valituksenalaisen tuomion 122 kohdasta esittämän väitteen perusteltavuutta, on huomautettava, että unionin tuomioistuin on todennut sen periaatteen yhteydessä, jonka mukaan jäsenvaltio vastaa sen syyksi luettavalla unionin oikeuden rikkomisella yksityisille aiheutetusta vahingosta, että kyseistä periaatetta sovelletaan myös silloin, kun mainittu rikkominen johtuu kyseisen jäsenvaltion asiaa viimeisenä oikeusasteena käsitelleen tuomioistuimen ratkaisusta (ks. tuomio 30.9.2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, 50 kohta).
- 75 Unionin tuomioistuin on tähän arviointiin päätyessään tukeutunut muun muassa tuomioistuinten tärkeään tehtävään unionin normeihin perustuvien yksityisten oikeuksien suojelussa ja siihen, että asiaa viimeisenä oikeusasteena käsittelevä tuomioistuin on luonnollisesti viimeinen oikeusaste, jossa yksityiset voivat vedota niihin oikeuksiin, jotka heille unionin oikeudessa myönnetään. Viimeksi mainitun seikan osalta unionin tuomioistuin on korostanut, että koska näiden oikeuksien loukkausta tällaisen tuomioistuimen lainvoimaiseksi tulleella ratkaisulla ei voida normaalisti enää poistaa, yksityisiltä ei voida riistää mahdollisuutta saada valtion vahingonkorvausvastuuta todettua ja saada tätä kautta oikeuksilleen oikeussuojaa (ks. vastaavasti tuomio 30.9.2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, 33 ja 34 kohta).
- 76 On huomautettava, että – toisin kuin Guardian Europe väittää – unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee selkeästi, että tämän tuomion 74 kohdassa mainittua periaatetta ei voida soveltaa silloin, kun unionin oikeuden rikkomiseen syyllistyy sellainen jäsenvaltion tuomioistuin, joka ei käsittele asiaa viimeisenä oikeusasteena (ks. vastaavasti tuomio 28.7.2016, Tomášová, C-168/15, EU:C:2016:602, 36 kohta).
- 77 Vaikka silloin, kun asiaa viimeisenä oikeusasteena käsittelevän tuomioistuimen antaman tuomioistuinratkaisun osalta ei ole mahdollisuutta sisäisiin oikeussuojakeinoihin, valtion vastuuta koskeva kanne on ainoa oikeussuojakeino, jolla voidaan taata loukatun oikeuden palauttaminen ja varmistaa siten niiden oikeuksien tehokas oikeussuoja, joita yksityisillä on unionin oikeusjärjestyksen perusteella, näin ei näet ole kuitenkaan silloin, kun kyse on asiaa ensimmäisenä oikeusasteena

käsittelevien tuomioistuinten antamista ratkaisuista, koska mainittujen ratkaisujen osalta voidaan turvautua sisäisiin oikeussuojakeinoihin, joten näistä viimeksi mainituista ratkaisuista johtuvat unionin oikeuden rikkomiset voidaan korjata tai ne voidaan poistaa.

- 78 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 110 kohdassa todennut, muutoksenhakuun turvautuminen on näin ollen asianmukainen tapa korjata unionin oikeuden rikkomiset, jotka johtuvat sellaisten kansallisten tuomioistuinten antamista ratkaisuista, jotka eivät käsittele asiaa viimeisenä oikeusasteena.
- 79 On tarkastettava, voidaanko periaatetta, jonka mukaan jäsenvaltio ei ole vastuussa vahingosta, jota yksityisille on aiheutunut siitä, että unionin oikeutta on rikottu kyseisen jäsenvaltion sellaisen tuomioistuimen ratkaisulla, joka ei käsittele asiaa viimeisenä oikeusasteena, soveltaa SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa määrätyn unionin vastuuta koskevan järjestelmän yhteydessä.
- 80 Tältä osin on huomautettava, että – kuten SEU 19 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ilmenee – Euroopan unionin tuomioistuin, jonka tehtäväksi on annettu huolehtia siitä, että perussopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia, käsittelee yhtäältä useita tuomioistuinta eli unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja erityistuomioistuinta.
- 81 SEUT 256 artiklassa määrätään toisaalta, että unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ”ensimmäisenä oikeusasteena” kyseisessä määräyksessä mainitut kanteet, ja unionin yleisen tuomioistuimen kyseisistä kanteista tekemiin päätöksiin voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimelta. Mahdollisuudesta hakea muutosta unionin tuomioistuimelta on määrätty myös Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklassa.
- 82 Unionin tuomioistuinjärjestelmän, joka on otettu käyttöön perussopimuksilla tuomioistuinvalvonnan varmistamiseksi unionin oikeusjärjestyksessä, ominaispiirteiden perusteella unionin yleinen tuomioistuin voidaan siten rinnastaa sellaiseen jäsenvaltion tuomioistuimeen, joka ei käsittele asiaa viimeisenä oikeusasteena, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 112 kohdassa huomauttanut.
- 83 Siltä osin kuin unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuista, joihin voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimelta, johtuvat unionin oikeuden rikkomiset voidaan korjata tai poistaa, mistä, kuten valituksenalaisen tuomion 123 kohdasta ilmenee, on nimenomaisesti ollut kyse 27.9.2012 annetun tuomion Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) osalta, on näin ollen pääteltävä, että muutoksen hakeminen on asianmukainen tapa korjata näissä ratkaisuissa tehdyt oikeudelliset virheet, ja tämän tuomion 79 kohdassa mainittua periaatetta voidaan siis soveltaa mainittujen ratkaisujen osalta SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa määrätyn unionin vastuuta koskevan järjestelmän yhteydessä.
- 84 Tämän johdosta 27.9.2012 annetun tuomion Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) kaltaisesta unionin yleisen tuomioistuimen antamasta ratkaisusta ilmenevät unionin oikeuden rikkomiset eivät voi johtaa unionin vastuun syntymiseen.
- 85 Unionin yleinen tuomioistuin totesi siis oikeudellista virhettä tekemättä valituksenalaisen tuomion 122 kohdassa, ettei unionille voi syntyä vastuuta sellaisen tuomioistuinratkaisun sisällöstä, jota jokin unionin tuomioistuinta ei ole antanut asiaa viimeisenä oikeusasteena käsitellessään ja johon voitiin siten hakea muutosta.
- 86 Guardian Europen väitteestä, joka on esitetty tämän tuomion 72 kohdassa ja joka koskee valituksenalaisen tuomion 124 kohdassa olevaa unionin yleisen tuomioistuimen arviointia, on todettava, että – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 121 kohdassa huomauttanut ja toisin kuin kyseinen yhtiö väittää – unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetystä kannekirjelmästä ilmenee selkeästi, että 27.9.2012 annetusta tuomiosta Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) väitetyksi aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskeva vaatimus perustui

ainoastaan siihen, että unionin yleinen tuomioistuin oli soveltanut kyseisessä tuomiossa virheellisesti unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Unionin yleistä tuomioistuinta ei siis voida moittia siitä, että se on valituksenalaisen tuomion 124 kohdassa katsonut, että valittajan tältä osin esittämässä argumentaatiossa ei nojaututtu unionin jonkin tuomioistuimen toimintaan vaikuttaviin vakaviin tuomioistuimessa tapahtuneisiin toimintahäiriöihin.

87 Kuudes valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Ensimmäinen ja neljäs valitusperuste

Asianosaisten lausumat

88 Ensimmäisessä ja neljännessä valitusperusteessaan, jotka on tutkittava yhdessä, Guardian Europe moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen tuomion 103 ja 153 kohdassa todennut, ettei Guardian Europelle itselleen ollut aiheutunut kuluja komission määräämän sakon maksamisesta ja että se ei näin ollen voinut väittää, että sille oli aiheutunut tulonmenetykseen, johon asiassa oli vedottu, perustuvaa todellista ja varmaa vahinkoa siitä syystä, että asiassa T-82/08 oli rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia ja että riidanalaisella päätöksellä ja 27.9.2012 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) oli loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

89 Guardian Europe väittää erityisesti, että unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti unionin oikeudessa tarkoitettua yrityksen käsitettä. Koska Guardian-konsernia on komissiossa käydyssä riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneessa hallinnollisessa menettelyssä tarkasteltu koko ajan unionin oikeudessa tarkoitettuna ”yhtenä ainoana yrityksenä”, ja Guardian Europelle määrätty sakko on laskettu Guardian-konsernin eikä Guardian Europen myynnin arvon perusteella, myös Guardian-konsernin olisi pitänyt katsoa olevan ”yksi ainoa yritys” arvioitaessa SEUT 340 artiklan toisen kohdan yhteydessä siitä aiheutunutta vahinkoa, että unionin yleinen tuomioistuin oli rikkonut perusoikeuskirjan 47 artiklaa ja että komissio ja unionin yleinen tuomioistuin olivat loukanneet yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

90 Guardian Europe katsoo myös, että kun unionin yleinen tuomioistuin arvioi Guardian Europelle itselleen aiheutuneen vahingon olemassaoloa, se ei voinut olla tietämätön siitä, että Guardian Europen konsernisuhteet sen tytäryhtiöihin olivat todellisia, kun lisäksi on kyse tytäryhtiöistä, jotka se omisti kokonaan.

91 Guardian Europe väittää lopuksi, että unionin tuomioistuimella on kaikki tiedot, joita se tarvitsee korvauksen myöntämiseksi siitä tulonmenetyksestä, jonka Guardian Europe väittää sille aiheutuneen kyseisen rikkomisen ja kyseisen loukkaamisen vuoksi.

92 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, kiistää Guardian Europen väitteet.

93 Komissio väittää ensisijaisesti, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt katsoa, että siihen perustuva vahingonkorvausvaatimus, että riidanalaisella päätöksellä on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, on vanhentunut. Komission mukaan kyseessä on tutkittavaksi ottamista koskeva kysymys, joka on siis *ordre public* –tyyppinen kysymys, jonka unionin tuomioistuimet voivat ottaa – ja joka niiden jopa on otettava – esille viran puolesta.

94 Komissio väittää toissijaisesti, että neljäs valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska komissiota vastaan esitetty tulonmenetyksen korvaamista koskeva vaatimus merkitsee päätöksen, joka koskee väliaikaisesti maksetusta sakosta liikaa suoritettua osan palauttamista, riitauttamista liian myöhään.

- 95 Komissio väittää edellistäkin toissijaisemmin, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole missään tapauksessa tehnyt mitään virhettä päätellessään, ettei Guardian Europelle ollut aiheutunut mitään vahinkoa, kun se maksoi sakon väliaikaisesti. Toisin kuin Guardian Europe väittää, Guardian Europea ei näet ole tarkasteltu riidanalaisessa päätöksessä unionin oikeudessa tarkoitettuna yhtenä ainoana yrityksenä sakon määrittämiseksi. Komission mukaan ainoastaan yksiköiden, jotka ovat oikeussubjekteja, voidaan katsoa olevan vastuussa kilpailusääntöjen rikkomisista.
- 96 Komissio katsoo lopuksi ainakin, että siinäkin tapauksessa, että neljännen valitusperusteen yhteydessä esitetyt väitteet hyväksyttäisiin, Guardian Europelta ei ole jäänyt saamatta mitään tuloja sen johdosta, että riidanalaisella päätöksellä on väitetysti loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta riittävän ilmeisellä tavalla. Komissio väittää tältä osin, että koska Guardian Europella ei ollut ollut konsernin sisäistä myyntiä, sellaisen sakkojen laskentamenetelmän soveltaminen, jossa otetaan huomioon kyseinen myynti, olisi todellisuudessa ainoastaan johtanut muille adressaateille määrättyjen sakkojen määrän korottamiseen.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 97 Ensinnäkin on todettava Guardian Europen argumentaatiosta siltä osin kuin on kyse väitetystä tulonmenetyksestä, joka sille olisi aiheutunut siitä, että 27.9.2012 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, on todettava, että – kuten valituksenalaisen tuomion 122–125 kohdasta ilmenee – unionin yleinen tuomioistuin ei hylännyt tähän väitettyyn loukkaamiseen perustuvaa vahingonkorvausvaatimusta tukeutumalla kyseisen tuomion 103 ja 153 kohdassa esitettyihin toteamuksiin siitä, ettei kantajalle itselleen ollut aiheutunut kuluja riidanalaisessa päätöksessä määrätyn sakon maksamisesta, vaan se hylkäsi sen sillä perusteella, ettei unionille voi syntyä vastuuta sellaisesta tuomioistuinratkaisusta, jota jokin unionin tuomioistuimista ei ole antanut asiaa viimeisenä oikeusasteena käsitellessään. Tästä seuraa, että kyseinen argumentaatio perustuu valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan ja on näin ollen perusteeton varsinkin, koska – kuten tämän tuomion 84 kohdasta ilmenee – unionin yleinen tuomioistuin on joka tapauksessa katsonut perustellusti, ettei tällainen loukkaaminen voi johtaa unionin vastuun syntymiseen SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla.
- 98 Toiseksi on huomautettava, että – kuten tämän tuomion 93 ja 94 kohdasta ilmenee – komissio riitauttaa vastineessaan sen, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 46 ja 65 kohdassa hylännyt oikeudenkäyntiväitteet, jotka perustuivat yhtäältä siihen, että sellaisen aineellisen vahingon korvaamista koskeva vaatimus, jonka väitetään aiheutuneen siitä, että riidanalaisella päätöksellä on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, on vanhentunut, ja toisaalta siihen, että tällaisesta loukkaamisesta aiheutuneen tulonmenetyksen korvaaminen mitätöisi joulukuussa 2014 annetun päätöksen vaikutukset. Komission mukaan nämä oikeudenkäyntiväitteet ovat ordre public -tyyppisiä, ja unionin tuomioistuimen on siis otettava ne esiin viran puolesta.
- 99 Tältä osin on huomautettava yhtäältä mainitun vaatimuksen vanhentumiseen perustuvasta oikeudenkäyntiväitteestä, että unionin tuomioistuin on jo todennut, että vanhentuminen muodostaa prosessinesteen, joka – toisin kuin prosessuaaliset määräajat – ei ole ordre public -tyyppinen vaan peruste, jonka perusteella vahingonkorvausta koskeva kanneoikeus lakkaa ainoastaan vastaajan vaatimuksesta (tuomio 8.11.2012, Evropaiki Dynamiki v. komissio, C-469/11 P, EU:C:2012:705, 54 kohta), ja että unionin tuomioistuimet eivät voi viran puolesta tutkia vanhentumisajan noudattamista vaan asianomaisen osapuolen on vedottava siihen (tuomio 14.6.2016, Marchiani v. parlamentti, C-566/14 P, EU:C:2016:437, 94 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 100 On siis todettava, että jos komissio haluaa, että unionin tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen tuomion 46 kohdan, jossa kyseinen oikeudenkäyntiväite hylätään, sen olisi pitänyt tehdä tässä tarkoituksessa liitännäisvalitus, kuten unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 174 ja 176 artiklasta sekä 178 artiklan 2 kohdasta ilmenee.
- 101 Siltä osin kuin on toisaalta kyse oikeudenkäyntiväitteestä, jonka mukaan sellainen kanne, jolla pyritään saamaan korvausta tulonmenetyksestä, jonka väitetään aiheutuneen siitä, että riidanalaisella päätöksellä on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, mitätöisi joulukuussa 2014 annetun päätöksen oikeusvaikutukset, on huomautettava, että – ottamatta kantaa siihen, voiko unionin tuomioistuin ottaa kyseisen oikeudenkäyntiväitteen esiin viran puolesta – komission argumentaatiossa arvostellaan unionin yleistä tuomioistuinta samasta oikeudellisesta virheestä, jota tarkastellaan Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, asiassa C-479/17 P tekemän liitännäisvalituksen tueksi esitetystä ainoastaan valitusperusteesta. Kuten tämän tuomion 66 kohdassa on todettu, kyseinen valitusperuste on kuitenkin hylätty perusteettomana.
- 102 Kolmanneksi on huomautettava Guardian European argumentaatiosta, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 103 ja 153 kohdassa soveltanut virheellisesti unionin oikeudessa tarkoitettua yrityksen käsitettä, että unionin tuomioistuin on jo katsonut, että perussopimusten laatijat ovat päättäneet käyttää yrityksen käsitettä yksilöittäessä kilpailuoikeuden rikkomiseen syyllistynyt taho, jolle voidaan määrätä seuraamus SEUT 101 tai SEUT 102 artiklan perusteella, eikä yhtiön tai oikeushenkilön käsitettä, jota käytetään SEUT 54 artiklassa (tuomio 18.7.2013, Schindler Holding ym. v. komissio, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 102 kohta).
- 103 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin kilpailuoikeus koskee yritysten toimintaa ja yrityksen käsitteeseen kuuluvat kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta (tuomio 27.4.2017, Akzo Nobel ym. v. komissio, C-516/15 P, EU:C:2017:314, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 104 Unionin tuomioistuin on myös täsmentänyt, että yrityksen käsitteellä on samassa asiayhteydessä katsottava tarkoitettavan taloudellista kokonaisuutta, vaikka oikeudellisesti taloudellisen kokonaisuuden muodostaakin useampi kuin yksi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (tuomio 27.4.2017, Akzo Nobel ym. v. komissio, C-516/15 P, EU:C:2017:314, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 105 Yrityksen käsitettä käytetään siten tämän tuomion edellä olevassa kohdassa mainitussa tarkoituksessa erityisesti unionin kilpailuoikeuden merkityksellisten säännösten täytäntöön panemiseen ja etenkin SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan rikkomiseen syyllistyneen tahon yksilöimiseen.
- 106 Tätä käsitettä ei sitä vastoin voida soveltaa SEUT 340 artiklan toiseen kohtaan perustuvan vahingonkorvauskanteen yhteydessä. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 73 kohdassa huomauttanut, tällainen kanne on näet yleisesti sovellettavaan lainsäädäntöön perustuva kanne, jota säännellään yleisillä menettelysäännöillä, jotka kuuluvat tässä tapauksessa yhtiöoikeuden alaan ja jotka eivät riipu vastuuta koskevasta logiikasta kartellioikeuden kannalta.
- 107 Unionin yleinen tuomioistuin ei siis ole valituksenalaisen tuomion 103 ja 153 kohdassa soveltanut virheellisesti unionin oikeudessa tarkoitettua yrityksen käsitettä.
- 108 Neljänneksi on huomautettava siitä, että Guardian Europe arvostelee sillä tytäryhtiöihinsä olevien suhteiden todellisuuden kannalta unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 103 ja 153 kohdassa esittämää toteamusta, jonka mukaan Guardian Europeille itselleen ei ollut aiheutunut kuluja sakon maksamisesta, ensinnäkin, että kun joku vetoaa hänelle kuuluvaan oikeuteen saada korvausta, hänen on muun muassa osoitettava, että vahinko, jota hän vaatii korvattavaksi, on aiheutunut hänelle itselleen.

- 109 Käsiteltävässä asiassa on todettava sen vahingon osalta, johon Guardian Europe vetoaa tulonmenetyksen perusteella, että – kuten unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee – on kiistatonta, että yhtäältä osa Guardian Europen ja sen emoyhtiön maksettavaksi yhteisvastuullisesti määrätystä 148 000 000 euron suuruudesta sakosta eli 111 000 000 euroa on maksettu komissiolle välittömästi maaliskuussa 2008, ja loppuosa eli 37 000 000 euroa on katettu pankkitakauksella, ja että toisaalta kyseinen pankkitakaus on peruutettu heinäkuussa 2013, minkä jälkeen komissiolle on maksettu 48 263 003 euron suuruinen kokonaissumma, joka vastaa sakon koko loppuosaa korkoineen.
- 110 Asiassa ei ole myöskään kiistetty sitä, että 12.11.2014 annetun tuomion Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363), jossa muun muassa alennettiin mainitun sakon määrä 103 600 000 euroon, seurauksena sekä 7 400 000 euron suuruinen summa, joka jäi yli, kun alun perin maksetusta 111 000 000 euron suuruudesta summasta vähennettiin unionin tuomioistuimen mukauttaman sakon määrä, että komissiolle pankkitakauksen peruuttamisen jälkeen maksettu 48 263 003 euron suuruinen summa ovat osoittautuneet aiheettomiksi eli aiheettomasti oli maksettu yhteensä 55 663 003 euron suuruinen summa.
- 111 Guardian Europe vaati tässä yhteydessä unionin yleisessä tuomioistuimessa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisen vuoksi aiheutuneeksi väitetyn vahingon korvaamista koskevan vaatimuksen yhteydessä 9 292 000 euron suuruista korvausta tulonmenetyksestä, jonka se väittää kärsineensä maaliskuun 2008, jolloin 111 000 000 euron suuruinen summa maksettiin, ja 12.11.2014, jolloin unionin tuomioistuin antoi tuomion, jolla määrätyn sakon määrää alennettiin, välisenä aikana. Tulonmenetyks, johon se vetoaa, muodostuu erityisesti yhtäältä komission sen jälkeen, kun unionin tuomioistuin oli alentanut sakon määrää, maksamien korkojen ja toisaalta niiden tulojen, jotka Guardian Europe olisi voinut hankkia mainitun ajanjakson aikana, jos se sen sijaan, että se olisi maksanut 55 663 003 euron suuruisen aiheettoman summan, olisi sijoittanut kyseisen summan yritystoimintaansa, välisestä erotuksesta.
- 112 Guardian Europe vaati lisäksi unionin yleisessä tuomioistuimessa asiassa T-82/08 tapahtuneen oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkomisen vuoksi aiheutuneeksi väitetyn vahingon korvaamista koskevan vaatimuksen yhteydessä 1 671 000 euron suuruista korvausta tulonmenetyksestä, jonka se väittää kärsineensä 12.2.2010, jolloin tuomio asiassa T-82/08 olisi sen mielestä pitänyt antaa, ja 27.9.2012, jolloin tuomio, jolla mainittu asia saatettiin päätökseen, annettiin, välisenä aikana siitä syystä, että mainitussa asiassa oli rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia. Tulonmenetyks, johon asiassa vedotaan, muodostuu sen mukaan erityisesti yhtäältä komission unionin tuomioistuimen suorittaman sakon määrän alennuksen johdosta maksamien korkojen mainittuun ajanjaksoon liittyvän osan ja toisaalta niiden tulojen, jotka Guardian Europe olisi voinut hankkia saman ajanjakson aikana, jos se sen sijaan, että se olisi maksanut 7 400 000 euron suuruisen aiheettoman summan välittömästi, olisi sijoittanut kyseisen summan yritystoimintaansa, välisestä erotuksesta.
- 113 Kuten unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 100–102 kohdassa esittämistä toteamuksista ilmenee, komissiolle maaliskuussa 2008 maksetusta 111 000 000 euron suuruudesta summasta on kuitenkin yhtäältä huomautettava, että Guardian Industries on maksanut 20 000 000 euroa. Jäljelle jäävän 91 000 000 euron suuruisen summan osalta on niin, että vaikka Guardian Europe on maksanut kyseisen summan komissiolle, useiden Guardian Europen ja sen seitsemän tytäryhtiön välillä tehtyjen sopimusten perusteella juuri kyseiset tytäryhtiöt ovat kuitenkin 31.12.2007 alkaen vastanneet kirjanpidollisesti ja rahoituksellisesti komission määräämän sakon osasta, joka vastaa tätä 91 000 000 euron suuruista summaa, mainituista sopimuksista seuranneen jaon mukaisesti. Heinäkuun 2013 aikana maksetun 48 263 003 euron suuruudesta summasta on toisaalta todettava, että juuri Guardian Europen seitsemän tytäryhtiötä ovat kukin maksaneet komissiolle suoraan osan tästä summasta.

- 114 Tästä seuraa, ettei Guardian Europe ole tosiasiallisesti maksanut 55 663 003 euron suuruista aiheetonta summaa, mukaan lukien komissiolle maaliskuussa 2008 maksettu 7 400 000 euron suuruinen summa, vaan sen ovat maksaneet osittain sen seitsemän tytäryhtiötä ja osittain Guardian Industries, mitä Guardian Europe ei myöskään ole kiistänyt.
- 115 On kuitenkin otettava huomioon se, että – kuten Guardian Europe väittää sekä unionin tuomioistuimessa että jo unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämässään huomautuksissa – kyseinen yhtiö omisti nämä tytäryhtiöt kokonaan. Kuten julkisasiamies on pääosin esittänyt ratkaisuehdotuksensa 79 kohdassa, mainittujen tytäryhtiöiden varojen väheneminen kyseessä olevan sakon maksamisen johdosta merkitsee näet tässä tilanteessa yhtiölle, josta kyseiset tytäryhtiöt ovat täysin riippuvaisia, aiheutunutta taloudellista vahinkoa. Kun tämä seikka otetaan huomioon, unionin yleinen tuomioistuin ei voinut oikeudellista virhettä tekemättä esittää sen perusteella, että Guardian European tytäryhtiöt olivat maksaneet kyseisen sakon, toteamusta, jonka mukaan kyseiselle yhtiölle itselleen ei ollut aiheutunut kuluja sakon maksamisesta, eikä päätellä tästä syystä, ettei Guardian Europe voinut vaatia korvausta tämän tuomion 111 ja 112 kohdassa mainitusta tulonmenetyksestä.
- 116 Kyseisellä oikeudellisella virheellä ei kuitenkaan voida kyseenalaistaa sitä, että unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt Guardian European mainitun tulonmenetyksen perusteella esittämät vahingonkorvausvaatimukset. Kyseinen yhtiö voi näet pätevästi väittää, että sille on itselleen aiheutunut todellista ja varmaa vahinkoa sen tulonmenetyksen johdosta, joka liittyy siihen, ettei se voi sijoittaa yritystoimintaansa sen seitsemän tytäryhtiön ja Guardian Industriesin komissiolle aiheuttomasti maksamia summia, ainoastaan siltä osin kuin se osoittaa, että jos kyseiset summat olisivat voineet olla näiden yritysten käytössä, kyseiset yritykset olisivat sijoittaneet ne Guardian European yritystoimintaan.
- 117 Guardian Europe ei ole kuitenkaan esittänyt mitään seikkaa, jonka perusteella tällainen seikka voitaisiin osoittaa, sillä kyseinen yhtiö on vain väittänyt, että se, että sen tytäryhtiöt ja Guardian Industries olivat maksaneet sakon, oli johtanut sen varojen pienenemiseen, mikä oli vaikuttanut sen yritystoimintaan Euroopassa.
- 118 Edellä esitetystä siis seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin saattoi perustellusti hylätä edellä mainitun tulonmenetyksen korvaamista koskevat vaatimukset.
- 119 Ensimmäinen ja neljäs valitusperuste on näin ollen hylättävä.

Toinen valitusperuste

- 120 Guardian Europe väittää toisessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin sovelsi virheellisesti unionin oikeudessa tarkoitettua yrityksen käsitettä ja otti Guardian European esittämän selvitysaineiston huomioon vääristyneellä tavalla, koska se myönsi Guardian Europelle vain 82 prosenttia siitä määrästä, jota se oli vaatinut niiden pankkitakauskulujen perusteella, jotka oli maksettu sen jälkeen, kun oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto asiassa T-82/08 oli ylittynyt, koska Guardian European emoyhtiö eli Guardian Industries oli maksanut 18 prosenttia kyseisestä määrästä.
- 121 Koska tämä valitusperuste koskee sen korvauksen määrää, jonka unionin yleinen tuomioistuin on myöntänyt siitä aiheutuneesta aineellisesta vahingosta, että Guardian Europe oli maksanut pankkitakauskuluja asiassa T-82/08 tapahtuneen oikeudenkäynnin kohtuullisen keston ylittymisen ajalta, ja koska – kuten tämän tuomion 43 kohdasta ilmenee – valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 kohta on kumottu, tätä valitusperustetta ei ole enää tarpeen tutkia.

Kolmas ja viides valitusperuste

Asianosaisten lausumat

- 122 Kolmannessa ja viidennessä valitusperusteessaan, jotka on tutkittava yhdessä, Guardian Europe moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se teki oikeudellisen virheen, kun se hylkäsi Guardian European vahingonkorvausvaatimukset, jotka liittyivät haittaan, joka sen maineelle väitetään aiheutuneen sen vuoksi, että asiassa T-82/08 rikottiin oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia ja että riidanalaisella päätöksellä ja 27.9.2012 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) loukattiin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, nojautumalla yhtäältä siihen, ettei aineetonta vahinkoa, johon on vedottu, ollut näytetty toteen, ja toisaalta siihen, että kaikki näiden rikkomisten ja loukkaamisten johdosta Guardian European maineelle aiheutunut haitta oli korvattu riittävästi sillä, että asiassa T-82/08 oli todettu, että oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia oli rikottu, ja että unionin tuomioistuin oli kumonnut riidanalaisen päätöksen ja alentanut sakon määrää.
- 123 Guardian Europe korostaa, että oikeus saada korvausta aineettomasta vahingosta perustuu juuri tarkoitukseen, joka on perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistetulla oikeudella saada asia käsitellyksi tuomioistuimessa kohtuullisen ajan kuluessa, ja että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä katsotaan, että on olemassa oletama, jonka mukaan menettelyn liian pitkä kesto aiheuttaa aineetonta vahinkoa.
- 124 Guardian Europe huomauttaa lisäksi, että siitä, että komission sille riidanalaisessa päätöksessä määräämä sakko oli suurin, sai sen mielikuvan, että kyseinen yhtiö oli ollut kyseisessä päätöksessä moititun kartellin tärkein osallistuja, vaikka se oli pienin tuottaja ja sen osallistuminen kyseiseen kartelliin oli kestänyt lyhyimmän ajan; tämä mielikuva oikaistiin vasta, kun unionin tuomioistuin alensi 12.11.2014 antamassaan tuomiossa Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) Guardian Europelle määrätyn sakon määrän toiseksi pienimpään määrään sen vuoksi, että komissio oli loukannut syrjintäkiellon periaatetta.
- 125 Guardian European ”suhteellinen osuus” rikkomisessa on Guardian European mukaan siten pysytetty suhteettoman korkealla tasolla liian pitkään, minkä vuoksi korvausta olisi voitava vaatia tarvitsematta esittää mitään lisänäyttöä.
- 126 Guardian Europe katsoo lopuksi, ettei oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkomisen toteamista eikä sitä, että unionin tuomioistuin on kumonnut riidanalaisen päätöksen ja alentanut sakon määrää, voida pitää riittävänä korvauksena sen maineelle mainittuun toteamiseen ja mainittuun kumoamiseen saakka aiheutuneeksi väitetystä haitasta.
- 127 Guardian Europe muistuttaa tältä osin, että komission määräämät sakot yrityksille, jotka rikkovat unionin kilpailuoikeuden sääntöjä, julkaistaan, joten markkinatoimijat, ja myös kuluttajat, ovat niistä tietoisia. Guardian Europea on siten mielletty virheellisesti riidanalaisessa päätöksessä moititun kartellin päätekiijäksi kyseessä olevan ajanjakson aikana.
- 128 Tässä tilanteessa Guardian Europe katsoo, että ainoa nyt käsiteltävässä asiassa asianmukainen korvauksen muoto on rahamääräinen korvaus, joka lasketaan prosentuaalisesti sen sakosta, kuten unionin yleinen tuomioistuin on todennut 16.6.2011 annetussa tuomiossa Bavaria v. komissio (T-235/07, EU:T:2011:283, 342 ja 343 kohta).
- 129 Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, kiistää Guardian European väitteet.

- 130 Komissio vetoaa muun muassa 28.2.2013 annettuun tuomioon Inalca ja Cremonini v. komissio (C-460/09 P, EU:C:2013:111, 99 kohta) ja väittää, että vahingonkorvausvaatimus, joka perustuu riidanalaisen päätöksen johdosta Guardian European maineelle aiheutuneeksi väitettyyn haittaan, on vanhentunut, koska tällainen haitta ei ole toistuva ja se on aiheutunut kokonaisuudessaan kyseisen päätöksen tekemisajankohtana.
- 131 Komissio väittää toissijaisesti, etteivät Guardian European väitteet ole perusteltuja.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 132 Ensimmäiseksi on todettava Guardian European argumentaatiosta, joka koskee väitettyä tulonmenetystä, joka sille on aiheutunut sen vuoksi, että 27.9.2012 annetulla tuomiolla Guardian Industries ja Guardian Europe v. komissio (T-82/08, EU:T:2012:494) on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, että unionin yleinen tuomioistuin ei hylännyt, kuten valituksenalaisen tuomion 122–125 kohdasta ilmenee, tähän väitettyyn loukkaamiseen perustuvaa vahingonkorvausvaatimusta nojautumalla siihen, ettei aineellista vahinkoa ollut näytetty toteen, tai siihen, että kaikki kyseisestä loukkaamisesta kantajan maineelle aiheutunut haitta oli korjattu riittävästi, vaan se hylkäsi sen sillä perusteella, ettei unionille voi syntyä vastuuta sellaisen tuomioistuinratkaisun johdosta, jota jokin unionin tuomioistuimista ei ole antanut asiaa viimeisenä oikeusasteena käsitellessään. Tästä seuraa, että kyseinen argumentaatio perustuu valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan ja se on näin ollen perusteeton varsinkin, koska – kuten tämän tuomion 84 kohdasta ilmenee – unionin yleinen tuomioistuin on joka tapauksessa katsonut perustellusti, ettei tällainen loukkaaminen voi johtaa unionin vastuun syntymiseen SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla.
- 133 Toiseksi on todettava komission argumentaatiosta, jonka mukaan haitan, joka Guardian European maineelle väitetään aiheutuneen siitä, että riidanalaisella päätöksellä on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, korvaamista koskeva vaatimus on vanhentunut, että koska – kuten tämän tuomion 99 kohdassa mieleen palautetusta oikeuskäytännöstä ilmenee – ei ole tarpeen tutkia viran puolesta, noudattaako tällainen vaatimus siihen sovellettavaa vanhentumisaikaa, kyseisen argumentaation olisi pitänyt olla komission unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 174 ja 176 artiklan ja 178 artiklan 2 kohdan nojalla tekemän liitännäisvalituksen kohteena.
- 134 Kolmanneksi on huomautettava, että Guardian Europe riitauttaa perustelut, joiden nojalla unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 115 ja 148 kohdassa hylännyt sen vaatimukset, jotka koskevat haittaa, joka sen maineelle väitetään aiheutuneen siitä, että riidanalaisella päätöksellä on loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja että asiassa T-82/08 on rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia, eli yhtäältä sen, ettei Guardian Europe ollut osoittanut, että kyseisen loukkaaminen ja kyseinen rikkominen olivat omiaan aiheuttamaan haittaa sen maineelle, kuten valituksenalaisen tuomion 113 ja 145 kohdassa on todettu, ja toisaalta sen, että olettaen, että kyseisen loukkaaminen ja kyseinen rikkominen olivat aiheuttaneet haittaa Guardian European maineelle, oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkomista asiassa T-82/08 koskeva toteamus ja se, että unionin tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen ja alensi määrätyn sakon määrää, riittävät korvaamaan aineettoman vahingon, johon oli vedottu, kuten valituksenalaisen tuomion 114 ja 146 kohdassa on todettu.
- 135 Valituksenalaisen tuomion 113 ja 145 kohdassa esitetyistä perusteluista on ensinnäkin muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhtäältä vahingon, josta vaaditaan korvausta sopimussuhteen ulkopuolista unionin vastuuta koskevalla kanteella SEUT 340 artiklan toisen kohdan nojalla, on oltava todellinen ja varma. Toisaalta sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytyksenä on, että vahinko seuraa riittävän välittömästi toimielinten lainvastaisesta toiminnasta. Joka tapauksessa sen asianosaisen tehtävänä, joka vetoaa sopimussuhteen ulkopuoliseen unionin vastuuseen, on esittää riittävät todisteet sen vahingon olemassaolosta ja laajuudesta, johon se

vetoaa, sekä kyseisen toimielimen toiminnan ja väitetyn vahingon välillä olevasta riittävän suorasta syy–seuraus-yhteydestä (tuomio 30.5.2017, *Safa Nicu Sepahan v. neuvosto*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 61 ja 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 136 Tästä ilmenee, että *Guardian Europe* argumentaatio, jonka mukaan nyt käsiteltävässä asiassa oli olemassa sen aineettoman vahingon olemassaoloa, johon asiassa on vedottu, koskeva oletus, joka vapautti sen esittämästä tältä osin mitään näyttöä, on perusteeton.
- 137 On lisäksi muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen määrittämään asian tosiseikaston ja arvioimaan sitä ja lähtökohtaisesti arvioimaan sitä selvitystä, johon se asian tosiseikastoa määrittäessään tukeutuu. Silloin, kun tämä selvitys on saatu asianmukaisesti ja todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevia menettelysääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita on noudatettu, ainoastaan unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida sille esitetyn selvityksen näyttöarvoa. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että tuomioistuimelle esitetty selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, tämä arviointi ei näin ollen ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin. Sen, että selvitys on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, on lisäksi ilmeistä toimitetusta aineistosta selvästi ilman, että tosiseikastoa ja selvitystä on tarpeen ryhtyä arvioimaan uudelleen (tuomio 16.6.2016, *Evonik Degussa ja AlzChem v. komissio*, C-155/14 P, EU:C:2016:446, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 138 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 112 kohdassa, että *Guardian Europe* argumentaation, jonka mukaan riidanalaisessa päätöksessä oli luotu harhaanjohtava mielikuva kyseisen yrityksen asemasta tasolasikartellissa, tueksi ei ollut esitetty näyttöä, joka osoittaisi, että se, että kyseisellä päätöksellä oli loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, saattoi vaikuttaa kaikessa vakavuudessaan *Guardian Europe* maineeseen merkittävämmän kuin se, että se oli osallistunut kartelliin.
- 139 Unionin yleinen tuomioistuin totesi lisäksi valituksenalaisen tuomion 144 kohdassa, että *Guardian Europe* argumentaation, jonka mukaan kyseisellä yhtiöllä miellettiin olleen pidemmän aikaa erityinen vastuu kyseessä olevasta rikkomisesta, koska asiassa T-82/08 oli rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia, tueksi ei ollut esitetty näyttöä, joka saattoi osoittaa, että oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyvien vaatimusten rikkominen saattoi vaikuttaa kaikessa vakavuudessaan kantajan maineeseen merkittävämmän kuin riidanalainen päätös.
- 140 On huomautettava, ettei *Guardian Europe* ole osoittanut eikä edes väittänyt, että valituksenalaisen tuomion 112 ja 144 kohdassa olevat arvioinnit perustuvat selvitysaineiston vääristämiseen.
- 141 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 113 ja 145 kohdassa näin ollen perustellusti, ettei *Guardian Europe* ollut osoittanut, että se, että riidanalaisella päätöksellä oli loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, ja se, että asiassa T-82/08 oli rikottu oikeudenkäynnin kohtuulliseen keston liittyviä vaatimuksia, olivat omiaan aiheuttamaan haittaa sen maineelle, ja hylkäsi tämän johdosta valituksenalaisen tuomion 115 ja 148 kohdassa tällä perusteella esitetyt vahingonkorvausvaatimukset.
- 142 Siltä osin kuin toiseksi on kyse valituksenalaisen tuomion 114 ja 146 kohdassa esitetyistä perusteluista, on todettava, että näiden kohtien sanamuodosta itsestään ilmenee selkeästi, että kyseiset perustelut ovat ylimääräisiä, koska valituksenalaisen tuomion 113 ja 145 kohdassa esitetyt perustelut ovat riittävät niiden vaatimusten hylkäämiseksi, jotka koskevat *Guardian Europe* maineelle aiheutuneeksi väitetyn haitan, johon se on vedonnut, korvaamista.
- 143 Tältä osin on huomautettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun yksi unionin yleisen tuomioistuimen esittämistä perusteluista on riittävä sen antaman tuomion tuomiolauselman perustelemiseksi, kyseessä olevassa tuomiossa esitetystä muusta

perustelussa mahdollisesti oleva virheet ovat joka tapauksessa merkityksettömiä mainitun tuomiolauselman kannalta, joten valitusperuste, jossa vedotaan näihin virheisiin, on tehoton ja se on hylättävä (tuomio 29.4.2004, komissio v. CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

144 Kolmas ja viides valitusperuste on siis hylättävä osittain tehottomana ja osittain perusteettomana.

Kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa

145 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan unionin tuomioistuin kumoo unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi. Se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

146 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo nyt esillä olevassa tapauksessa, että koska valitus asiassa C-447/17 P hyväksytään ja valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 1 kohta kumotaan, Guardian Europen nostama vahingonkorvauskanne on ratkaistava lopullisesti siltä osin kuin se koskee siitä aiheutuneen vahingon korvaamista, että pankkitakauskuluja oli maksettu sen jälkeen, kun oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto asiassa T-82/08 oli ylittynyt.

147 Tältä osin on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unioni on SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: unionin toimielimen moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiaa syntynyt ja toimielimen toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (tuomio 20.9.2016, Ledra Advertising ym. v. komissio ja EKP, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

148 Kuten unionin yleinen tuomioistuin on jo todennut, on niin, että jos yksi näistä edellytyksistä jää täyttymättä, kanne on kokonaisuudessaan hylättävä, eikä ole tarpeen tutkia sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun muita edellytyksiä (tuomio 14.10.1999, Atlanta v. Euroopan yhteisö, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin tuomioistuimilla ei myöskään ole velvollisuutta tutkia näitä edellytyksiä määrätystä järjestyksessä (tuomio 18.3.2010, Trubowest Handel ja Makarov v. neuvosto ja komissio, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

149 Tämän tuomion 32–41 kohdassa esitetyistä syistä Guardian Europen unionin yleisessä tuomioistuimessa nostama vahingonkorvauskanne on hylättävä siltä osin kuin sillä pyritään saamaan 936 000 euron suuruinen korvaus aineellisesta vahingosta, jonka väitetään aiheutuneen pankkitakauskulujen maksamisesta sen jälkeen, kun oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto asiassa T-82/08 oli ylittynyt.

Oikeudenkäyntikulut

150 Työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

151 Kyseisen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

- 152 Koska Euroopan unioni, jota edustavat sekä Euroopan unionin tuomioistuin että komissio, on vaatinut, että Guardian Europe veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska viimeksi mainittu on hävinnyt asian sekä asiassa C-447/17 P tehdyn valituksen että asiassa C-479/17 P tehdyn päävalituksen osalta, kyseinen yhtiö on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan lisäksi kaikki Euroopan unionille, jota edustavat sekä Euroopan unionin tuomioistuin että komissio, ensimmäisessä oikeusasteessa ja näiden kummankin valituksen yhteydessä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.
- 153 Lisäksi on niin, että koska Guardian Europe on vaatinut Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, veloittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Euroopan unionin tuomioistuin on hävinnyt asian asiassa C-479/17 P tekemässään liitännäisvalituksessa esittämänsä ainoan valitusperusteen osalta, viimeksi mainittu on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan lisäksi kaikki Guardian Europelle mainitun liitännäisvalituksen yhteydessä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) **Unionin yleisen tuomioistuimen 7.6.2017 antaman tuomion Guardian Europe vastaan Euroopan unioni (T-673/15, EU:T:2017:377) tuomiolauselman 1 kohta kumotaan.**
- 2) **Guardian Europe Sàrlin asiassa C-479/17 P tekemä päävalitus hylätään.**
- 3) **Euroopan unionin, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, asiassa C-479/17 P tekemä liitännäisvalitus hylätään.**
- 4) **Guardian Europe Sàrlin nostama vahingonkorvauskanne hylätään siltä osin kuin sillä pyritään saamaan 936 000 euron suuruinen korvaus aineellisesta vahingosta, jonka väitetään aiheutuneen pankkitakauskulujen maksamisesta sen jälkeen, kun oikeudenkäynnin kohtuullinen kesto asiassa T-82/08, joka johti 27.9.2012 annettuun tuomioon Guardian Industries ja Guardian Europe vastaan komissio (T-82/08, EU:T:2012:494), oli ylittynyt.**
- 5) **Guardian Europe Sàrl veloitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan korvaamaan lisäksi kaikki Euroopan unionille, jota edustavat sekä Euroopan unionin tuomioistuin että Euroopan komissio, ensimmäisessä oikeusasteessa ja valituksen käsittelystä asiassa C-447/17 P ja päävalituksen käsittelystä asiassa C-479/17 P aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**
- 6) **Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan unionin tuomioistuin, veloitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan lisäksi kaikki Guardian Europe Sàrlille liitännäisvalituksen käsittelystä asiassa C-479/17 P aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset